

Fakultetsstyrelsens arbetsutskott

Handlingsplan för hållbar utveckling 2023 - 2024

Humanistiska och teologiska fakulteterna

Bakgrund

Avsikten med denna handlingsplan är att i linje med Lunds universitets strategi för hållbar utveckling 2019 - 2026 understryka vikten och nödvändigheten av att lyfta fram och intensifiera hållbarhetsarbetet på alla nivåer i vår organisation. I Högskolelagen (1 kap 5§) sägs det att ”högskolorna ska i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa”. Lunds universitet ska också bidra till att genomföra FN:s hållbarhetsmål formulerade i Agenda 2030.

Planen betonar ett aktivt arbete med att integrera ett övergripande synsätt på hållbar utveckling i utbildning, forskning, samverkan samt i lednings- och stödverksamheter. En tillämpning av begreppet hållbarhet som inbegriper en ekologisk, ekonomisk, social, kulturell och existentiell förståelse kan för HT-fakulteternas del innebära förnyelse med bäring på områden som:

- kunskapsförmedling, utbildningsinslag, kritisk reflektion
- kunskapsproduktion, forskningsfält, möjlighet till tvärvetenskap
- yta för samverkan, externa samarbeten, påverkan på samhället
- arbetets vardag i form av till exempel anställningsvillkor, arbetsmiljö, resor, inköp och lokalanvändning

För varje område finns fastställda målbilder som har sin grund i Lunds universitets strategi för hållbar utveckling och är gemensamma för hela universitetet. I fakulteternas handlingsplaner ska målbilderna konkretiseras i verksamhetsspecifika aktiviteter.

LU:s strategi för hållbar utveckling finns att läsa här:

<https://www.hallbarhet.lu.se/hallbarhet-pa-universitetet/hallbarhetsstrategi-och-hallbarhetsplan>

Övergripande målbilder

- HT-fakulteterna integrerar på olika sätt hållbar utveckling i utbildning, forskning, samverkan och verksamhetsutveckling genom att:
  - klargöra vilket ansvar chefer och akademiska ledare har för integreringen av hållbar utveckling och bidra till att det finns förutsättningar att prioritera dessa frågor.
  - tillgodose att det avsetts tid för kompetensutveckling inom hållbar utveckling för alla medarbetare.
  - kartlägga pågående arbete med hållbarhetsfrågor vid institutioner och enheter vid fakulteterna.
  - uppdra åt fakultetsstyrelse och verksamhetsnämnder att bevaka implementeringen av handlingsplanen inom sina respektive ansvarsområden.

- HT-fakulteterna engagerar sig på lokala, regionala, nationella och globala samhälleliga arenor så att vetenskaplig kunskap kan bidra till samhällets strävan efter hållbarhet såväl på kort som på lång sikt genom att:
  - uppmuntra till forskning om hållbar utveckling.
  - aktivt understödja medarbetare att utveckla utbildningsmoment som anknyter till hållbarhetsfrågor.
  - Säkerställa integration av hållbara perspektiv utifrån ett ämnessammanhang.
  - initiera samverkan med aktörer utanför universitetet som bedriver ett aktivt hållbarhetsarbete.

- HT-fakulteterna utgör en framträdande röst på hållbarhetsområdet inom forskning och utbildning samt i samhällsdebatten och kulturlivet genom att:
  - utvidga kunskapsutbytet och informationen internt om pågående hållbarhetsarbete vid institutioner och enheter.
  - undersöka möjligheterna till förstärkt forskningskommunikation, marknadsföring av utbildningar och ett ökat antal evenemang med hållbarhetsfokus.

- HT-fakulteterna söker främja en hållbar miljö genom att:
  - uppmåna till resfria möten samt följa Lunds universitets föreskrifter om tjänsteresor.
  - dra nytta av distansbaserade kommunikationsformer.
  - skapa förutsättningar för att använda distansbaserade lösningar i forskning och undervisning och när det är lämpligt, exempelvis vid kortare besök av gästforskare och gästlärare.

Målbilder för utbildning, forskarutbildning samt student- och doktorandmedverkan

En grundläggande förståelse av och kunskap om olika hållbarhetsperspektiv ska ingå i utbildningar på alla nivåer och inom alla ämnen. Vid HT-fakulteterna finns hållbarhet med som en aspekt vid inrättande av program, huvudområden och forskarutbildningsämnen, liksom i det löpande kvalitetsarbetet.

- HT-fakulteterna ska bidra till att studenter och doktorander förvärvar kunskap om och förståelse av hållbar utveckling och hur den egna utbildningen relaterar till denna genom att:
  - aktivt arbeta med att inkorporera hållbarhetsperspektiv i för ändamålet lämpliga delar av utbildningen.

Aktiviteter:

- pedagogiska utvecklingsmedel för kursinslag med hållbarhetsinriktning avsätts under 2023.
- en kvalitetssäkring av utbildningen, som bland annat inbegriper bedömning av hållbarhetsinslag, förbereds under 2023 och genomförs under 2024 i form av kvalitetsdialoger och programkonferenser.

Ansvarig: Grundutbildningsnämnd

- HT-fakulteterna erbjuder kompetensutveckling inom hållbar utveckling för alla medarbetare genom att:
  - uppmuntra till att ta del av universitetets gemensamma kursutbud, t ex genom att planera in tillfällena i den individuella kompetensutvecklingsplanen.
  - stimulera kollegiala möten i olika former (t ex genom befintliga nätverk) som kan underlätta spridningen av idéer och arbetsätt gällande hållbarhetsaspekter i utbildningen.

Aktiviteter:

- i samarbete med AHU erbjuda pedagogisk kompetensutveckling i hållbarhetsfrågor.
- Avsätta tid att behandla hållbarhetsfrågor på ledningsrådet, studierektorsnätverket, studievägledarnätverket och kommunikatörsnätverket.

Ansvariga: Fakultetsledning och grundutbildningsnämnd

- HT-fakulteterna stödjer student- och doktorandinitiativ inom hållbar utveckling och det finns möjlighet för studenter och doktorander att medverka i arbetet för att uppnå målen i handlingsplanen genom att:
  - inkludera HTS och HT-DR i arbetet med hållbar utveckling.
  - Stödja doktoranders egen forskning och kompetensutveckling inom hållbarhetsområdet.

Aktiviteter:

- säkerställa att information sprids om aktiviteter med hållbarhetsfokus som äger rum inom andra verksamheter vid LU.

Ansvarig: Fakultetsledning

Målbilder för forskning

Forskning vid HT-fakulteterna bidrar med lösningar på samhällets utmaningar vad gäller hållbarhetsfrågor genom att dels fördjupa den vetenskapliga diskussionen om dessa frågor och om själva hållbarhetsbegreppet, dels bidra till analysen av problemkomplex kopplade till hållbar utveckling.

- HT-fakulteternas forskning skapar grundläggande kunskap om och analytisk förståelse av ekologisk, ekonomisk, social, kulturell och existentiell hållbarhet genom att:
  - bidra med kvalificerad humanistisk och teologisk forskning om olika aspekter av hållbar utveckling.
  - engagera sig i profilområden vid universitetet med anknytning till hållbar utveckling.
  - aktivt uppmuntra inkludering av hållbarhetsperspektiv i ansökningar om extern finansiering.

Aktiviteter:

- initiera en seminariserie med fokus på *environmental humanities*.
- erbjuda doktorandkurser inom forskarskolan Agenda 2030.
- implementera en struktur och ett stöd för den som ansöker om medel hos större nationella och internationella forskningsfinansiärer där redogörelsen för hållbarhetsperspektiv är centralt.

Ansvariga: Fakultetsledning, forskningsnämnd och forskarutbildningsnämnd

- Strategisk samverkan med ett brett spektrum av avnämare bidrar till att identifiera forskningsbehov för hållbar utveckling och till att ta fram och förmedla kunskap som möter dessa behov genom att:
  - stimulera till fakultetsgemensamma seminarier om hållbar utveckling.
  - öka samarbetet med centrubildningar och enheter inom Lunds universitet som har fokus på hållbarhetsfrågor.

Aktiviteter:

- delta med programinslag i Hållbarhetsveckan 2023.

Ansvariga: Fakultetsledning och forskningsnämnd

Målbilder för samverkan

HT-fakulteterna understödjer en långsiktig samverkan kring frågor om hållbar utveckling med syftet att möta det omgivande samhällets intresse för och behov av forskning och utbildning. Genom olika former av samverkan med civilsamhälle, offentlig sektor och näringsliv, men också nya studentgrupper, internationella

doktorander och forskare kan fakulteternas medarbetare bredda sitt deltagande i processer som bidrar till att lösa utmaningar inom hållbarhetsområdet.

- HT-fakulteterna erbjuder kunskap som är relevant för hållbar utveckling i samverkan med samhällets aktörer, men granskar också kritiskt samhällets arbete med hållbar utveckling genom att:
  - forskare vid HT-fakulteterna medverkar på hållbarhetsrelaterade lokala, regionala, nationella och globala arenor.
  - en dialog skapas med såväl en bredare allmänhet som mer specifika grupper på grundval av relevanta forskningsresultat.

Aktiviteter:

- utlysa innovationsstöd inom Rådet för innovation och nyttiggörande av forskning med syfte att främja hållbara lösningar.

Ansvarig: Rådet för nyttiggörande av forskning

- HT-fakulteterna ska bidra till akademisk kapacitetsutveckling som livslångt lärande och hållbar internationalisering genom att:
  - bidra till Lunds universitets arbete med att utveckla former för hållbar internationalisering.
  - aktivt arbeta med att bredda rekrytering och att nå nya studentmålgrupper, t ex genom ett större utbud av digitala kurser och kurser lämpade för en omställning i arbetslivet.

Aktiviteter:

- utveckla kommunikationen och marknadsföringen av utbudet av kortare kurser lämpliga för arbetslivsomställningar.
- erbjuda samtliga studenter vid HT-fakulteterna möjligheten att delta i CIM.
- fördjupa samarbetet med volontärorganisationer för att möjliggöra ”internationalisering på hemmaplan”.

Ansvarig: Fakultetsledning, IKHT

Målbilder för en hållbar verksamhet

HT-fakulteterna strävar efter att upprätthålla en långsiktig och ur alla aspekter hållbar verksamhet, både vad gäller arbetsvillkor, arbets- och studiemiljö, resursanvändning och värderingar baserade på jämställdhet, likabehandling och mångfald. Medarbetare och studenter uppmanas att reflektera kring hållbarhetsaspekterna av individuella val kopplade till exempelvis tjänsteresor och resor till och från arbetet/studieorten.

- HT-fakulteterna ska upprätthålla en god, säker, trygg och tillgänglig arbetsmiljö där jämställdhet, likabehandling och mångfald är essentiellt.

Aktiviteter:

- fortsätta arbetet i den grupp som har tillsatts i syfte att utforma ett förslag till ett långsiktigt och systematiskt arbete med SFAD-frågor.
- genomföra en fakultetsspecifik utbildning i OSA-arbetet till prefekter och enhetschefer.

- förstärka stödet till institutionerna vid internationella rekryteringar genom att anställa en person med specialistkompetens på fakultetsnivå.
- förstärka möjligheterna att lära sig svenska för nya internationella medarbetare genom en fastslagen utbildningsgång och resurser till institutionerna.

Ansvariga: Fakultetsledning och kanslichef

- HT-fakulteterna ska vara en resurseffektiv verksamhet, med minimerad klimat- och miljöpåverkan genom att:
  - skapa medvetenhet om verksamhetens miljöpåverkan.
  - fatta beslut om inköp och tjänster som är genomtänkta i hållbarhetskänseende.
  - använda digitala lösningar för att ersätta tjänsteresor i de fall fysiska möten inte bedöms som nödvändiga.
  - välja resealternativ som bidrar till att minska klimatpåverkan som förstahandsval vid inrikes tjänsteresor och utlandsresor i närområdet, samt att tjänsteresor som avviker från riktlinjerna ska godkännas av närmsta chef.

Aktiviteter:

- öka andelen miljömärkta produkter inom kategorin kontorsmaterial (gäller främst LUX).
- erbjuda kompetensutveckling i att använda digital teknik för möten, konferenser etc.
- uppmuntra fler att cykla till arbetsplatsen genom att erbjuda säkrare cykelparkering.
- under 2024 följa upp vilka resealternativ som har gjorts i förhållande till LU:s bestämmelser.

Ansvariga: Fakultetsledning, chef för driftsenhet SOL/LUX